जि.प्र.का.सिरहा द.नं. ८७-०७०/७१

तराई मधेशको लोकप्रिय पत्रिका

मार्गानुगामी

राष्ट्रिय दैनिक

MARGANUGAMI NATIONAL DAILY

कुनै पनि विचार, समाचार र विज्ञापन प्रकाशन गर्नु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस्। हामी तपाईंलाई उचित स्थान दिनेछौं। साथै राष्ट्रिय तथा स्थानीय पत्रपत्रिकामा कुनै पनि विज्ञापन प्रकाशन गर्न चाहनु हुन्छ भने सम्पर्क गर्नुहोला।

मार्गानुगामी राष्ट्रिय दैनिकको कार्यालय
गोलबजार नगरपालिका-६, सिरहा
फोन नं.: ०३३-५४०३५६
मो. नं. ९८५२८३२६३४, ९८१०५३५५००
इमेल : mgnd2070@gmail.com

बर्ष: १३, अंक: १४६ पृष्ठ: ४ | २०८३ असोज १४ बुधबार (Wednesday 30 Sept. 2026) | मूल्य रु. ५।- | इमेल : mgnd2070@gmail.com

आन्दोलन र धर्नापछि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने प्रतिबद्धता

मणिलाल विश्वकर्मा

लहान, १३ असोज। सिरहाको सुखीपुर नगरपालिकाले पालिकाअन्तर्गत विभिन्न वडामा बसोबास गरिरहेका ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, पाँच वर्षमुनिका बालबालिका तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरूको आगामी सातादेखि सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम वितरण गरिने प्रतिबद्धता जनाएको छ। लक्षित समूहका सेवाग्राहीहरूले अविलम्ब सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने मागसहित सोमबार बिहान कार्यालय खुलेलगत्तै मुख्य गेटअगाडि धर्ना दिएपछि नगरप्रमुख रामऔतार यादवले २४ असोजदेखि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका हुन्।

प्रतिबद्धतापत्रमार्फत उनले नगरपालिकाको केही प्राविधिक त्रुटिका कारण सामाजिक सुरक्षा भत्ताको आर्थिक वर्ष ०८२/८३ को वैशाख, जेठ, असारसम्मको अन्तिम किस्ता र आ.व. ०८३/८४ को साउन, भदौ र असोजसम्मको पहिलो किस्ता रकम भुक्तानी हुन नसकेकोमा दुःख व्यक्त गरेका छन्। प्रतिबद्धतापत्रमार्फत उनले २४ असोजदेखि एक साताभित्र आर्थिक वर्ष ०८२/८३ र०८३८४ को गरी दुई किस्ताको सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम सम्बन्धित बैंकमार्फत वितरण गर्ने कबोल गरेका छन्। प्रतिबद्धतापत्रमा उनले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणसहित नगरपालिकासँग सम्बन्धित दैनिक सेवा प्रवाह, विकास निर्माण तथा अन्य विषयमा स्थानीय राजनीतिक दलहरूले बुझाएको ज्ञापनपत्रबारे नगरपालिका गम्भीर रहेको दाबी गर्दै नगरको स्रोतले भ्याएसम्म समाधानका लागि पहल गर्ने आश्वासनसहित कुनै पनि आन्दोलन नगर्न-नगराउन अपिल गरेका छन्।

'सेवाग्राहीहरूलाई पर्न गएको असुविधाप्रति चिन्तित हुँदै कार्यालय समयमा सञ्चालन हुन दिन सम्पूर्ण राजनीतिक दल र जनसमुदायमा

-बाँकी तीन पेजमा

सिरहाबाट साढे १६ लाख बराबरको अवैध सामान बरामद

सिरहा, १३ असोज। सिरहाका विभिन्न सीमा क्षेत्रबाट सशस्त्र प्रहरीले १६ लाख ५० हजार ४ सय ६३ रुपैयाँ बराबरको अवैध सामान बरामद गरेको छ। सिरहाका सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक (एसपी) सुमनजंग थापाका अनुसार सोमबार विभिन्न सीमा इलाकाबाट भारततर्फ लैजाँदै गरेको तथा भारतबाट नेपालतर्फ ल्याउँदै गरेको अवैध सामान बरामद गरिएको हो।

बरामद सामानमा लत्ताकपडा, मोटरसाइकल, किराना सामान, सुर्ती,

-बाँकी तीन पेजमा

तीन दिनअघि कमला नदीमा नुहाउने क्रममा बेपत्ता चालकको खोजी जारी

मणिलाल विश्वकर्मा

लहान, १३ असोज। सिराहाको पश्चिमवर्ती कल्याणपुर नगरपालिका- ६, भोक्राहा हुँदै बग्ने कमला नदीमा नुहाउने क्रममा बेपत्ता भएका चालकको खोजी जारी रहेको प्रहरीले जनाएको छ। भोक्राहामा निर्माणाधीन कमला पुलको निर्माण कम्पनीका हलुका सवारीचालक मकवानपुरको मकवानपुरगढी गाउँपालिका- ५ घर भएका करिब ४७ वर्षीय गोविन्दराज दुलाल शनिबार बिहान करिब १० बजेतिर नदीमा डुबेर बेपत्ता भएपछि खोजी जारी रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सिराहाले जनाएको छ। सिराहा प्रहरीका सूचना अधिकारी प्रहरी नायब उपरीक्षक रमेशबहादुर पालका अनुसार दुलाल बेपत्ता भएको सूचना पाए लगत्तैदेखि सशस्त्र प्रहरी बल र नेपाल प्रहरीको टोलीले भोक्राहाआसपास हुँदै सारश्वर, बेलहा, बसबिट्टासम्म खोजी गरिरहेको छ।

'धनुषा प्रहरीसँग पनि समन्वय गरी तटीय क्षेत्रमा खोजी हुँदै छ,'

-बाँकी तीन पेजमा

GUPTA BROTHER'S AUTO TRADE
Mirchaiya, 033-550744 | 9801552812

कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) को उचित प्रयोग गरौं

- कृत्रिम बुद्धिमत्ताको प्रयोग मानव हित, नैतिकता र कानुनी व्यवस्था अनुसार गरौं,
- कृत्रिम बुद्धिमत्ताबाट प्राप्त जानकारीको सत्यता र विश्वसनीयता पुष्टि गरेर मात्र प्रयोग गरौं,
- व्यक्तिगत गोपनीयता र संवेदनशील जानकारीको सुरक्षा सुनिश्चित गरौं,
- कृत्रिम बुद्धिमत्ताको प्रयोगबाट गलत सूचना तथा भ्रमपूर्ण सामग्रीको प्रचारप्रसार नगरौं,
- शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, उद्योग र सार्वजनिक सेवामा कृत्रिम बुद्धिमत्ताको उचित प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरौं,
- डिजिटल सीप र कृत्रिम बुद्धिमत्तासम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि गरौं,
- मानव निर्णय, उत्तरदायित्व र पारदर्शितालाई प्राथमिकता दिऔं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

सहयोग होइन, शिक्षामा लगानी

शौर्य सिमेन्ट इन्डस्ट्रिज लिमिटेडले सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत सिरहाको कर्जन्हा र मिर्चैया नगरपालिकाका विभिन्न विद्यालयमा अध्ययनरत ४०० भन्दा बढी विद्यार्थीलाई शैक्षिक सामग्री वितरण गरेको छ। विद्यार्थीलाई आवश्यक सामग्री उपलब्ध गराउनु, विद्यालयलाई पानी फिल्टर तथा पानी राख्ने जग प्रदान गर्नु र विद्यालयका शिक्षक तथा व्यवस्थापन पक्षसँग प्रत्यक्ष संवाद गर्नु सकारात्मक सामाजिक पहल हो। निजी क्षेत्रले आफ्नो व्यावसायिक गतिविधिसँगै स्थानीय समुदायको सामाजिक विकासमा पनि योगदान दिनुपर्छ भन्ने मान्यतालाई यस्ता कार्यक्रमले व्यवहारमा देखाउँछन्।

शिक्षा कुनै पनि समाजको दीर्घकालीन विकासको आधार हो। विशेषगरी आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा कमजोर परिवारका बालबालिकाका लागि विद्यालयमा आवश्यक शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता पनि महत्वपूर्ण विषय हुन्छ। कापी, कलम, झोला वा अन्य शैक्षिक सामग्रीको अभावले विद्यार्थीको नियमित अध्ययनमा बाधा पुग्न सक्छ। यस्तो अवस्थामा निजी क्षेत्रबाट हुने सहयोगले तत्कालीन आवश्यकता पूरा गर्न केही राहत पुऱ्याउँछ। तर यस्ता कार्यक्रमको वास्तविक मूल्य तत्काल वितरण गरिएको सामग्रीको मात्रामा होइन, त्यसले विद्यार्थीको सिकाइमा पार्ने दीर्घकालीन प्रभावमा खोजिनुपर्छ।

कम्पनीले ४०० भन्दा बढी विद्यार्थीलाई शैक्षिक सामग्री वितरण गर्नु आफैंमा उल्लेखनीय संख्या हो। तर सामाजिक उत्तरदायित्वलाई केवल सामग्री वितरणमा सीमित राख्दा यसको प्रभाव पनि सीमित हुन सक्छ। विद्यालयको वास्तविक आवश्यकता पहिचान गरी दीर्घकालीन शैक्षिक सुधारमा लगानी गर्न सके निजी क्षेत्रको सामाजिक योगदान अझ प्रभावकारी बन्न सक्छ। पुस्तकालय स्थापना, विज्ञान तथा कम्प्युटर प्रयोगशाला, डिजिटल शिक्षण सामग्री, खानेपानी तथा सरसफाइ, छात्रवृत्ति र शिक्षक क्षमता विकासजस्ता क्षेत्रमा सहयोगको आवश्यकता धेरै विद्यालयमा हुन सक्छ।

यस कार्यक्रमको एउटा सकारात्मक पक्ष विद्यालय र स्थानीय जनप्रतिनिधिसँग गरिएको अन्तरक्रिया हो। सामाजिक उत्तरदायित्वको बजेट कहाँ र कसरी खर्च गर्ने भन्ने निर्णय कम्पनीले कार्यालयबाट मात्र गर्नेभन्दा स्थानीय समुदायको आवश्यकता सुनेर गर्नु बढी प्रभावकारी हुन्छ। विद्यालयका प्रधानाध्यापक, शिक्षक, व्यवस्थापन समिति, अभिभावक तथा स्थानीय तहसँगको संवादले वास्तविक समस्या पहिचान गर्न सहयोग गर्छ। यसरी आवश्यकता पहिचानमा आधारित सहयोगले देखावटी कार्यक्रमभन्दा बढी परिणाम दिन सक्छ।

विद्यालयमा पानी फिल्टर र पानी राख्ने जग उपलब्ध गराइनु पनि विद्यार्थीको स्वास्थ्य र सरसफाइसँग जोडिएको महत्वपूर्ण पक्ष हो। शिक्षाको गुणस्तर केवल पाठ्यक्रम र परीक्षा परिणामले मात्र निर्धारण हुँदैन। विद्यार्थीका लागि सुरक्षित खानेपानी, सफा शौचालय, स्वस्थ वातावरण र सुरक्षित कक्षाकोठा पनि उत्तिकै आवश्यक हुन्छन्। त्यसैले सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यक्रमलाई शिक्षा र स्वास्थ्यको अन्तरसम्बन्धसँग जोडेर अघि बढाउनु उपयुक्त हुन्छ।

तर यहाँ निजी क्षेत्र र सरकारको भूमिकाबीचको सीमा पनि स्पष्ट हुनुपर्छ। विद्यालयको आधारभूत पूर्वाधार, शिक्षक व्यवस्थापन र गुणस्तरीय शिक्षाको मुख्य जिम्मेवारी राज्यकै हो। कम्पनीले गरेको सहयोग सरकारको जिम्मेवारी विस्थापित गर्ने माध्यम बन्नु हुँदैन। बरु सरकार, स्थानीय तह, विद्यालय र निजी क्षेत्रबीच सहकार्यको वातावरण निर्माण गरेर अतिरिक्त स्रोत परिचालन गर्ने माध्यम बन्नुपर्छ।

त्यस्तै, सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यक्रम पारदर्शी र परिणाममुखी हुन आवश्यक छ। कुन विद्यालयमा कति विद्यार्थी लाभान्वित भए, कस्तो सामग्री वितरण गरियो, त्यसको लागत कति थियो र आगामी दिनमा त्यसको प्रभाव कसरी मूल्याङ्कन गरिनेछ भन्ने विवरण सार्वजनिक गर्न सके यस्ता कार्यक्रमप्रति विश्वास अझ बढ्छ। सामाजिक उत्तरदायित्व प्रचारको विषयभन्दा समुदायमा देखिने परिवर्तनको माध्यम बन्नुपर्छ। स्थानीय समुदायसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध भएका उद्योग तथा व्यवसायले आफ्नो सामाजिक उत्तरदायित्वलाई केवल दानका रूपमा बुझ्नु हुँदैन। समुदायमा उद्योग सञ्चालन गर्दा प्राप्त हुने सामाजिक स्वीकृति र समुदायप्रतिको जिम्मेवारीबीच सन्तुलन आवश्यक हुन्छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, वातावरण र स्थानीय रोजगारीजस्ता क्षेत्रमा गरिने जिम्मेवार लगानीले उद्योग र समुदायबीचको सम्बन्ध पनि बलियो बनाउन सक्छ।

शौर्य सिमेन्टको पछिल्लो पहलले कम्तीमा एउटा महत्वपूर्ण सन्देश दिएको छ—स्थानीय विकासमा निजी क्षेत्रको भूमिका केवल कर तिर्ने वा रोजगारी सिर्जना गर्नेमा सीमित छैन। उसले समुदायको आवश्यकता बुझेर सामाजिक क्षेत्रमा योगदान पनि गर्न सक्छ। अब चुनौती भनेको यस्तो सहयोगलाई नियमित, पारदर्शी र परिणाममुखी बनाउनु हो।

४०० विद्यार्थीलाई शैक्षिक सामग्री दिनु राम्रो सुरुवात हो। तर एउटा बालबालिकाको हातमा कापी-कलम पुग्नु र उसले गुणस्तरीय शिक्षा पाउनु फरक कुरा हो। त्यसैले सामाजिक उत्तरदायित्वको अर्को चरण सामग्री वितरणबाट सिकाइ सुधारतर्फ, एकपटकको सहयोगबाट दीर्घकालीन साझेदारीतर्फ र प्रचारमुखी कार्यक्रमबाट परिणाममुखी लगानीतर्फ केन्द्रित हुनुपर्छ। निजी क्षेत्रको सामाजिक उत्तरदायित्व त्यतिबेला सार्थक हुनेछ, जब त्यसको प्रभाव कार्यक्रम सकिएपछि पनि विद्यार्थीको शिक्षा र समुदायको जीवनमा देखिइरहनेछ।

महाधिवेशनको बाटो अर्थात् सुदृढ कांग्रेस

डा. शोभाकर पराजुली

नेपाली कांग्रेसको १५औँ महाधिवेशन असोज १६-१९ मा सम्पन्न हुँदैछ। नेपालको वर्तमान राजनीतिक संक्रमणकाल, आर्थिक दबाब तथा संस्थागत सुशासनका चुनौतीहरूबीचको यो महाधिवेशन केवल पार्टीको नियमित आन्तरिक प्रक्रिया मात्र होइन, बरु समग्र राजनीतिक प्रणालीको पुनर्संरचनासँग गहिरो रूपमा जोडिएको महत्वपूर्ण घटना हो।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र कार्यान्वयनको झन्डै दुई दशक लामो यात्रापछि पनि राज्य संरचना अपेक्षित रूपमा स्थिर, प्रभावकारी र उत्तरदायी बन्न नसकेको सन्दर्भमा प्रमुख राजनीतिक दलहरूको आन्तरिक सुधार र रूपान्तरण अझै बढी आवश्यक देखिन्छ। यस परिप्रेक्ष्यमा कांग्रेसको महाधिवेशनलाई संगठनात्मक औपचारिकताभन्दा पनि राजनीतिक दिशानिर्देशन पुनर्निर्धारण गर्ने अवसरका रूपमा बुझ्न सकिन्छ। यो महाधिवेशनले पार्टीभित्रको नेतृत्व, नीति र कार्यशैलीमा समयानुकूल परिवर्तनको अपेक्षा बोकेको छ। लोकतान्त्रिक अभ्यासलाई सुदृढ बनाउँदै राज्य व्यवस्थाप्रतिको उत्तरदायित्वलाई अझ प्रभावकारी रूपमा पुनर्परिभाषित गर्ने अवसरका रूपमा यसलाई हेर्न सकिन्छ।

देशले सामना गरिरहेको आर्थिक शिथिलता, रोजगारी सङ्कट, विकास कार्यान्वयनमा देखिएका अवरोध तथा सुशासनसम्बन्धी प्रश्नहरूबिच कांग्रेसजस्ता प्रमुख दलहरूको आन्तरिक रूपान्तरणले मात्र राष्ट्रिय राजनीतिलाई नयाँ दिशा दिन सक्छ। त्यसैले यो महाधिवेशन केवल संगठनभित्रको नेतृत्व चयनको प्रक्रिया नभई, समग्र राजनीतिक प्रणाली सुधारतर्फको महत्त्वपूर्ण संकेतका रूपमा पनि स्थापित हुन्छ।

नेपालको वर्तमान राजनीतिक परिदृश्य अस्थिर गठबन्धन प्रणाली, कमजोर नीति निरन्तरता र जनविश्वासमा आएको गिरावटबाट प्रभावित छ। बारम्बार सरकार परिवर्तन, दीर्घकालीन नीतिको अभाव तथा नीति कार्यान्वयनमा देखिएको कमजोरी आजका प्रमुख चुनौतीका रूपमा देखा परेका छन्। यस्तो परिस्थितिमा प्रमुख राजनीतिक दलहरू, विशेष गरी सत्तामा बारम्बार रहेका दलहरूको आन्तरिक लोकतन्त्र र नेतृत्व क्षमतामाथि प्रश्न उठ्नु स्वाभाविक छ।

नेपाली कांग्रेस पनि यस अवस्थाबाट अछुतो छैन। त्यसैले यसको १५औँ महाधिवेशन केवल नेतृत्व चयनको औपचारिक प्रक्रिया मात्र नभई राजनीतिक विश्वसनीयता पुनःस्थापनाको महत्त्वपूर्ण परीक्षणका रूपमा देखिन्छ।

कांग्रेसको ऐतिहासिक भूमिका नेपालको लोकतान्त्रिक आन्दोलनसँग गहिरो रूपमा जोडिएको छ। तर वर्तमान राजनीतिक अभ्यासमा यसको प्रभावकारिता अपेक्षित स्तरमा देखिँदैन। एकातर्फ पार्टीसँग दीर्घ संस्थागत अनुभव छ भने अर्कोतर्फ बदलिँदो सामाजिक-आर्थिक आवश्यकतासँग अनुकूल हुन नसकेको संरचनात्मक जडता पनि स्पष्ट देखिन्छ।

यही द्वन्द्व नै महाधिवेशनको मूल केन्द्रमा रहेको छ। अनुभवको निरन्तरता र परिवर्तनको आवश्यकताबीच सन्तुलन कसरी कायम गर्ने भन्ने प्रश्न अहम् बनेको छ। यसले केवल संगठनात्मक पुनर्संरचनाको दिशा मात्र होइन, भविष्यको राजनीतिक मार्गनिर्देशन पनि तय गर्नेछ।

वर्तमान नेपालको अर्थतन्त्र गम्भीर संरचनात्मक दबाबमा छ, जसले दीर्घकालीन विकासको सम्भावनालाई चुनौती दिइरहेको छ। उच्च व्यापार घाटा, रेमिट्यान्समा अत्यधिक निर्भरता, कमजोर औद्योगिक आधार र आन्तरिक उत्पादन क्षमताको न्यूनताले अर्थतन्त्रलाई असन्तुलित बनाएको छ। आयातमुखी उपभोग संरचना र निर्यातयोग्य उत्पादनको सीमिततालेबाह्य निर्भरता अझ गहिरिँदै गएको छ। यसैकारण आर्थिक स्थायित्व बारम्बार जोखिममा पर्ने गरेको छ। उत्पादनशील रोजगारी सिर्जनामा देखिएको कमजोरीले युवा पुस्तालाई स्वदेशमै अवसर खोज्न कठिन बनाएको छ, जसले श्रमशक्ति बाहिरिने प्रवृत्तिलाई तीव्र बनाएको छ।

युवा जनशक्तिको ठुलो हिस्सा वैदेशिक रोजगारीमा निर्भर हुनु केवल आर्थिक समस्या मात्र होइन, सामाजिक संरचनामै गहिरो प्रभाव पार्ने सङ्कट पनि हो। परिवार संरचना, सामाजिक सम्बन्ध र स्थानीय उत्पादन प्रणाली सबैमा यसको प्रत्यक्ष असर देखिन्छ। गाउँस्तरमा सक्रिय जनशक्ति घट्दै जानु, कृषि र साना उद्योगहरू कमजोर हुनु तथा स्थानीय अर्थतन्त्र निष्क्रिय हुँदै जानु दीर्घकालीन विकासका लागि चिन्ताजनक संकेत हुन्।

यसले राज्यको विकास रणनीतिलाई पुनर्विचार गर्नुपर्ने आवश्यकता स्पष्ट बनाएको छ। यस्तो परिस्थितिमा राजनीतिक दलहरूले केवल चुनावी नारा वा सामान्य घोषणापत्रमा सीमित नभई स्पष्ट, व्यावहारिक र दीर्घकालीन आर्थिक दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्न अत्यावश्यक हुन्छ। नीतिगत स्थिरता, औद्योगिकीकरणको रणनीति, लगानीमैत्री वातावरण र स्वदेशी उत्पादन प्रवर्द्धनजस्ता विषयमा ठोस रोडम्यापबिना आर्थिक रूपान्तरण सम्भव देखिँदैन।

कांग्रेसको १५औँ महाधिवेशनले यी विषयहरूमा कति गहिरो नीति निर्माण गर्छ र कार्यान्वयनयोग्य दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्छ भन्ने कुरा केवल पार्टीको आन्तरिक भविष्य मात्र होइन, समग्र राष्ट्रिय आर्थिक विश्वसनीयतासँग प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएको छ।

नेतृत्वको प्रश्न पनि वर्तमान सन्दर्भमा केवल आन्तरिक प्रतिस्पर्धा होइन, राज्य सञ्चालन क्षमतासँग सम्बन्धित विषय हो। नेपालमा नीति निर्माण र कार्यान्वयनबिच ठुलो दूरी देखिन्छ। प्रशासनिक संयन्त्र कमजोर, राजनीतिक हस्तक्षेप उच्च र निर्णय प्रक्रिया अस्थिर हुँदा विकास प्रक्रिया सुस्त भएको छ।

यस्तो अवस्थामा राजनीतिक नेतृत्वले केवल लोकप्रियता होइन, संस्थागत क्षमता, नीति निरन्तरता र कार्यान्वयन दक्षता देखाउनुपर्ने आवश्यकता छ। कांग्रेसको महाधिवेशनमा नेतृत्व चयन यही क्षमतामाथि आधारित हुनुपर्ने दबाब छ। युवा पुस्ताको राजनीतिक दूरी अहिलेको अर्को महत्त्वपूर्ण चुनौती हो। डिजिटल युगमा हुर्किएको युवा पुस्ता पारदर्शिता, दक्षता र परिणाममुखी शासन चाहन्छ।

तर राजनीतिक दलहरू अझै पनि परम्परागत संगठनात्मक शैलीमै सीमित छन्। सदस्यता विस्तार भए पनि सहभागिता गुणस्तरीय बन्न सकेको छैन। यसले राजनीतिक दल र नागरिकबिचको दूरी बढाएको छ। कांग्रेसका लागि यो महाधिवेशन युवालाई केवल आकर्षित गर्ने थलो होइन, निर्णय प्रक्रियामा संस्थागत रूपमा समावेश गर्ने अवसर हो।

जनताले कांग्रेसबाट गर्ने अपेक्षा आजको नेपाली राजनीतिक र आर्थिक वास्तविकतासँग प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएका छन्। सबैभन्दा पहिले, नागरिकले स्थिर, सक्षम र उत्तरदायी शासन प्रणालीको अपेक्षा गरेका छन्। पछिल्ला वर्षहरूमा बारम्बार सरकार परिवर्तन, नीति अस्थिरता र निर्णय कार्यान्वयनमा देखिएको कमजोरीले जनविश्वास कमजोर बनाएको छ। त्यसैले अब जनताले भाषण वा आश्वासनभन्दा पनि ठोस परिणाम, नीतिगत स्थिरता र प्रभावकारी कार्यान्वयन खोजिरहेका छन्। सुशासन, पारदर्शिता र भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा स्पष्ट सुधार देखिनु अहिलेको प्रमुख आवश्यकता बनेको छ।

दोस्रो महत्त्वपूर्ण अपेक्षा आर्थिक रूपान्तरण र रोजगारी सिर्जना हो। कमजोर औद्योगिक आधार, उच्च व्यापार घाटा र रेमिट्यान्समा अत्यधिक निर्भरताले अर्थतन्त्रलाई असन्तुलित बनाएको छ। यही कारणले ठुलो संख्यामा युवा जनशक्ति बिदेसिन बाध्य भएको छ। यस्तो परिस्थितिमा कांग्रेसबाट जनताले स्पष्ट औद्योगिक नीति, कृषि आधुनिकीकरण, लगानीमैत्री वातावरण र देशभित्रै रोजगारी सिर्जना गर्ने व्यावहारिक योजनाको अपेक्षा गर्छन्। केवल नारा होइन, कार्यान्वयनयोग्य आर्थिक दृष्टिकोण अहिलेको मुख्य माग हो।

तेस्रो अपेक्षा राजनीतिक संस्कार र शासन प्रणालीको सुधार हो। जनताले अब गुटगत राजनीति, व्यक्तिगत स्वार्थ र सत्ता केन्द्रित प्रतिस्पर्धाभन्दा माथि उठेको नेतृत्व चाहन्छन्। जबाफदेहिता, पारदर्शिता, कानुनी शासन र योग्यतामा आधारित प्रणालीलाई संस्थागत गर्नुपर्ने आवश्यकता छ। विशेष गरी युवा पुस्ताले छिटो, डिजिटल र भ्रष्टाचारमुक्त सेवा प्रणालीको अपेक्षा गरिरहेका छन्। यी अपेक्षाहरू पूरा गर्न सकेमा मात्र कांग्रेसले आफ्नो ऐतिहासिक भूमिका पुनः सुदृढ गर्दै लोकतान्त्रिक प्रणालीप्रति जनविश्वास मजबुत बनाउन सक्छ।

संगठनात्मक संरचना अर्को गहिरो चुनौती हो। नेपालका राजनीतिक दलहरू अझै पनि व्यक्तिकेन्द्रित निर्णय प्रणालीमा निर्भर छन्। नीति, कार्यक्रम र कार्यान्वयनभन्दा सम्बन्ध र गुटगत समीकरण बढी प्रभावशाली देखिन्छ। यस्तो संरचनाले दीर्घकालीन संस्थागत क्षमता कमजोर बनाउँछ। कांग्रेसको महाधिवेशनले यदि संगठनलाई प्रक्रियामुखी, विधिमुखी र प्रविधिमैत्री बनाउन सकेन भने संरचनात्मक कमजोरी यथावत् रहनेछ।

नेपालको शासन प्रणालीमा सुशासनको सङ्कट गहिरो छ। सार्वजनिक सेवा प्रवाह, भ्रष्टाचार नियन्त्रण र नीति कार्यान्वयनमा देखिने कमजोरीले राज्यप्रति जनविश्वास कमजोर बनाएको छ। राजनीतिक दलहरू स्वयं सुशासनको प्राथमिक वाहक हुनुपर्ने भए पनि व्यवहारमा त्यसको उल्टो अवस्था देखिन्छ। कांग्रेसको महाधिवेशनले यदि सुशासनलाई केवल भाषणमा होइन, संगठनात्मक व्यवहारमा रूपान्तरण गर्न सकेन भने यसको प्रभावकारिता सीमित हुनेछ।

महाधिवेशनपछिको अवस्था अझ महत्त्वपूर्ण हुन्छ किनकि वास्तविक राजनीतिक प्रभाव त्यही चरणमा परीक्षण हुन्छ। नेपालको राजनीतिक इतिहासले पटकपटक देखाएको छ कि महाधिवेशन सम्पन्न भएपछि प्रारम्भिक संगठनात्मक उत्साह क्रमशः घट्ने, आन्तरिक गुटगत प्रतिस्पर्धा तीव्र हुने र पारित नीति तथा निर्णयहरूको कार्यान्वयन कमजोर हुने प्रवृत्ति दोहोरिँदै आएको छ।

नेतृत्व चयनपछि देखिने असन्तुष्टि, समूहगत समीकरण र शक्ति सन्तुलनका विवादहरूले पार्टीको समग्र कार्यक्षमता प्रभावित गर्ने गरेको छ। यदि कांग्रेसले यसपटक नीति कार्यान्वयनका लागि स्पष्ट, संस्थागत र प्रभावकारी संयन्त्र विकास गर्न सकेन भने महाधिवेशनबाट प्राप्त ऊर्जा दीर्घकालीन रूपमा उपयोग हुन नसकी यसको प्रभाव सीमित बन्ने जोखिम रहन्छ।

अन्ततः, १५औँ महाधिवेशनलाई केवल नेतृत्व परिवर्तनको औपचारिक प्रक्रिया नभई राजनीतिक प्रणालीको गुणात्मक सुधार गर्ने ऐतिहासिक अवसरका रूपमा बुझ्न आवश्यक छ। नेपालको वर्तमान राजनीतिक चुनौतीहरू व्यक्तिगत नेतृत्वको सीमामा मात्र नभई संरचनात्मक कमजोरीसँग गहिरो रूपमा जोडिएका छन्। त्यसैले समाधान पनि व्यक्तिगत स्तरमा होइन, संस्थागत र संरचनात्मक स्तरमै

-बाँकी तीन पेजमा

महाधिवेशनको ...

खोजिनुपर्छ । नीति स्पष्टता, संगठनात्मक सुदृढीकरण, निर्णय कार्यान्वयनको कडाइ, युवा पुस्ताको अर्थपूर्ण समावेशिता र सुशासन केन्द्रित राजनीतिक दृष्टिकोण यस सुधारका मूल आधार हुनुपर्छ।

यदि कांग्रेसले यस महाधिवेशनमार्फत आफूलाई बदलिँदो समयअनुसार आधुनिक, उत्तरदायी र परिणाममुखी राजनीतिक संगठनका रूपमा रूपान्तरण गर्न सफल भयो भने, यसको प्रभाव केवल पार्टीभित्र सीमित रहने छैन। यसले समग्र लोकतान्त्रिक प्रणालीमा स्थिरता, विश्वास र दिशाबोध प्रदान गर्न सक्छ ।

तर यदि पुरानै संरचना, परम्परागत सोच र कमजोर कार्यान्वयन प्रणाली दोहोरिएमा राजनीतिक अस्थिरता, जनविश्वासमा थप गिरावट र नीति असफलताको चक्र निरन्तर रहनेछ। यसर्थ, वर्तमान सन्दर्भमा नेपाली कांग्रेसको १५औँ महाधिवेशन केवल संगठनात्मक घटना होइन, बरु पार्टीको राजनीतिक अस्तित्व, सान्दर्भिकता र भविष्यको दिशाको गम्भीर परीक्षणका रूपमा स्थापित भएको छ। रातोपाटीबाट

आन्दोलन र धर्नापछि...

अनुरोध गर्दछु,' प्रतिबद्धतापत्रमा भनिएको छ । पछिल्लो ६ महिनादेखि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलगायत पालिकाको सेवा प्रवाह र विकास निर्माणको विषयमा एक साताअघि नै नगर प्रशासनलाई लिखित रूपमा ध्यानाकर्षण गराइएको भए पनि बेवास्ता गरिएपछि स्थानीय सेवाग्राहीहरूले गरेको आन्दोलनमा सहयोग गरेको स्थानीय राजनीतिक दलले जनाएका छन् ।

सेवाग्राहीहरूले गरेको आन्दोलनमा सत्तारूढ राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, जनता समाजवादी पार्टीलगायत दलका प्रतिनिधिहरू ऐक्यबद्धता जनाउँदै नगरपालिकाको गेटमा धर्ना बसेका थिए । रास्वपाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा भएको ढिलाइप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जानकारी दिँदै सामाजिक सुरक्षा भत्तामा निर्भर नागरिकको अधिकार र दैनिक जीवनमा परेको असरलाई ध्यानमा राख्दै पहिलो चरणमा ज्ञापनपत्र बुझाइएको भए पनि बेवास्ता गरिएपछि सेवाग्राहीहरूको आन्दोलनमा सहभागी भएको जनाएको छ। लक्षित समुदायको सामाजिक सुरक्षा भत्ता समयमै उपलब्ध गराइनुपर्ने माग गर्दै रास्वपाले सार्वजनिक स्रोतको पारदर्शितासहित सदुपयोग गरिनुपर्ने माग गरेको छ।

त्यस्तै, जसपा नेपालले सामाजिक सुरक्षा भत्ता निश्चित मिति, प्रक्रिया र कार्यतालिका बनाएर वितरण गरिनुपर्ने, वडा कार्यालयमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणसम्बन्धी सूचना तथा गुनासो व्यवस्थापनका लागि जिम्मेवार व्यक्ति तोकी नाम र सम्पर्क नम्बर सार्वजनिक गरिनुपर्ने माग गरेको छ। सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको प्रगति तथा अवस्थाको विषयमा नियमित रूपमा आमनागरिकलाई जानकारी दिने व्यवस्था गरिनुपर्ने जसपाले माग गरेको छ।

सिरहाबाट साढे ...

कस्मेटिक सामग्री, खेलौना, हार्डवेयरका सामान, पेय पदार्थ, मदिरा, चस्मा, मोटर पार्ट्स, चकलेट, फोटो फ्रेम तथा औषधिलगायत रहेका छन् । बरामद गरिएका सामान नियमानुसार सिरहा भन्सार कार्यालयमा दाखिला गरिएको सशस्त्र प्रहरीले जनाएको छ। एसपी थापाका अनुसार २०८३ साउन र भदौ महिनामा मात्रै सिरहाका विभिन्न सीमा क्षेत्रबाट करिब २ करोड ९५ लाख रुपैयाँ बराबरका अवैध चोरी–निकासी तथा पैठारीका सामान बरामद गरी भन्सार दाखिला गरिएको थियो ।

त्यस्तै, असोज ११ गतेसम्म करिब ५३ लाख रुपैयाँ बराबरका अवैध सामान बरामद गरिएको छ।

तीन दिनअघि ...

उनले भने, 'कमला नदीमा आइतबार साँझसम्म पानीको बहाब बढेको र त्यसपछि क्रमशः घट्दै गएकाले सम्भावित ठाउँहरूमा खोजीलाई तीव्रता दिइएको छ।' कमला पुल निर्माण कम्पनी इलाइट कन्स्ट्रक्सनका हलुका सवारीचालक दुलालकी श्रीमतीसहित आफन्तहरू आइतबार प्रहरीको सम्पर्कमा आएको उनले बताए ।

नुहाउन नदीमा पसेलगत्तै अकस्मात् आएको भेलले बगाएको स्थानीय प्रहरीबाट सूचना पाएलगत्तै इलाका प्रहरी कार्यालय मिर्चैया, सशस्त्र प्रहरी बलको सुरक्षा बेस क्याम्प कल्याणपुर र अस्थायी प्रहरी पोस्टबाट प्रहरी परिचालन गरी खोजी भइरहेको उनले बताए ।

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ७ गण हेडक्वार्टर सिराहाका प्रमुख सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक सुमनजंग थापाका अनुसार नुहाउने क्रममा बेपत्ता भएको सूचना पाएपछि खोजीका लागि शनिबार २४, आइतबार ४२ र सोमबार २२ जना सशस्त्र प्रहरी परिचालन गरिएको छ। 'नदीआसपास र सम्भावित ठाउँहरूमा खोजी जारी रहेको भए पनि सोमबार साँझसम्म फेला नपरेकाले मंगलबार गोताखोरको टोली मगाउने योजना छ,' उनले भने, 'बाढीको पानी घुम्ने ठाउँ, नदीकिनारका झाडीलगायतका ठाउँमा खोजी गर्दै छौं ।'

दुई महिनादेखि तलबविहीन रौतहटका प्रदेश कर्मचारी

रौतहट, १३ असोज । आर्थिक वर्ष २०८३/८४ सुरु भएको दुई महिना बितिसक्दा पनि रौतहटमा प्रदेश सरकार मातहतका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीले नियमित तलब पाउन सकेका छैनन् । नयाँ आर्थिक वर्ष सुरु भएपछि कार्यालयका नियमित प्रशासनिक काम तथा सेवा प्रवाहका गतिविधि सञ्चालन भइरहे पनि लेखा हेर्ने कर्मचारी नहुँदा सरकारी कार्यालयको आर्थिक व्यवस्थापन प्रभावित भएको छ। कर्मचारी नियमित रूपमा कार्यालयमा उपस्थित भएर आफ्नो जिम्मेवारी निर्वाह गरिरहेका भए पनि पारिश्रमिक पाउन नसकेको अवस्था छ ।

साउन र भदौ महिनाको पारिश्रमिक नपाउँदा मधेश प्रदेश सरकार मातहतका पूर्वाधार विकास कार्यालय, पर्यटन विकास कार्यालय तथा जलस्रोत तथा सिँचाइ विकास कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी घरायसी तथा कार्यालय खर्च व्यवस्थापनको दबाबमा परेका छन् । लामो समयसम्म तलब रोकिँदा कार्यालय सञ्चालनका नियमित खर्चसमेत प्रभावित हुन थालेका छन् ।

पूर्वाधार विकास कार्यालय रौतहटका प्रमुख विजय यादवका अनुसार कार्यालयमा सातौँ तहको लेखा कर्मचारीको दरबन्दी रहे पनि साउनदेखि कार्यालय लेखा कर्मचारीविहीन बनेको छ । यसअघि संघीय सरकारका लेखा कर्मचारीलाई थप जिम्मेवारी दिइएकोमा साउनदेखि प्रदेशकै कर्मचारी खटाउने नीति प्रदेश सरकारले लिए पनि हालसम्म कर्मचारी नखटाएको उहाँले बताउनुभयो । लेखा कर्मचारी नहुँदा कर्मचारीले तलब तथा भत्तासमेत पाउन नसकेको उहाँको गुनासो छ ।

त्यस्तै, पर्यटन विकास कार्यालय रौतहटका प्रमुख बबिता जैसवालले दुई महिनादेखि तलब नआउँदा कर्मचारीलाई मात्र नभई कार्यालय सञ्चालनमै समस्या हुन थालेको बताउनुभयो । कार्यालयका नियमित खर्च व्यवस्थापन गर्न ठुलो कठिनाइ भइरहेको उहाँले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार कार्यालयको घरभाडासमेत समयमै तिर्न समस्या भएको छ। कार्यालयका दैनिक प्रशासनिक काम सञ्चालन गर्न आवश्यक अन्य खर्चसमेत बजेट निकासा र भुक्तानी प्रक्रियामा निर्भर रहने भएकाले त्यसको सोझो असर कार्यालयको काममा पर्न थालेको उहाँले बताउनुभयो ।

दुई महिनादेखि तलब नपाएका कर्मचारीको समस्या दैनिक घरखर्चमा मात्र सीमित छैन । बडादसैँ सुरु हुन करिब दुई साता मात्र बाँकी रहँदा चाडपर्वको खर्च व्यवस्थापनलाई लिएर कर्मचारीमा थप चिन्ता बढेको छ। अर्थ मन्त्रालयका सचिव सेवन्तक पोखरेलका अनुसार विगतमा संघीय सरकारका लेखा कर्मचारीलाई प्रदेश मातहतका कार्यालयमा थप जिम्मेवारी दिइँदै आएको थियो। अब प्रदेश सरकारले आफ्नै कर्मचारी खटाउने नीति ल्याएको उहाँले बताउनुभयो । प्रदेश मातहतका ठुला कार्यालयमा कार्यालयपिच्छे लेखा कर्मचारी व्यवस्थापनका लागि मन्त्रालयले काम गरिरहेको बताउँदै उहाँले केही दिनभित्रै समस्या समाधान हुने जानकारी दिनुभयो ।

जलस्रोत तथा सिँचाइ विकास कार्यालय रौतहटमा अर्थ मन्त्रालयले प्रदेश लेखा इकाइ रौतहटका लेखा अधिकृत प्रेमप्रसाद पोखरेललाई गत भदौ ११ गते सरुवा गरे पनि उहाँ हालसम्म कार्यालयमा हाजिर हुनुभएको छैन।

जनप्रतिनिधिको अवरोधले अमलेखगञ्ज र दुधौराको जोखिमयुक्त बस्ती हटाउन वन कार्यालयलाई समस्या

बारा,१३ असोज । पूर्व–पश्चिम राजमार्ग अन्तर्गत बाराको ३ नं पुल क्षेत्रको सडक र वनक्षेत्र अतिक्रमण गरेर बनाइएका घर–टहरा हटाउन जनप्रतिनिधिहरूले अवरोध गरेका छन् । बारा, जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिका उपप्रमुख भोला प्रसाद अधिकारीको नेतृत्वमा अमलेखगञ्ज पुगेको टोलीले सडक र वन क्षेत्र अतिक्रमण गरे बनाइएका घर, टहरा हटाउन अवरोध गरेको हो ।

वन अधिकृत ललन राउत कुर्मीको नेतृत्वमा सोमबार एस्काभेटरसहित फिल्डमा पुगेको वनरक्षक र कर्मचारीको टोली जनप्रतिनिधिको अवरोधपछि खाली फर्केको थियो । अमलेखगञ्ज ३ नम्बर पुल क्षेत्रमा ४ महिनाअघि (जेठ १ गते) डिभिजन वन कार्यालय, पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज र सडक डिभिजन कार्यालय हेटौँडाले सडक र वनक्षेत्र अतिक्रमण गरी बनेका ७२ वटा घर, टहरा तथा होटल हटाएको थियो ।

तर, पछिल्लो समय स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूकै बलमा सो क्षेत्रमा फेरि ६ वटा होटल तथा घर टहरा बनेका छन् । अतिक्रमण हटाउँदैछ भन्ने सूचना पाएर बिहानै अमलेखगञ्ज पुगेका जनप्रतिनिधिहरूले संघीय सरकारको निर्देशन नमान्ने अडान लिएपछि वन कार्यालय पछि हट्न बाध्य भएको थियो । उपप्रमुख भोलाप्रसाद अधिकारीले स्थानीय तहको अनुमती बिना संघीय सरकारले केही गर्न नसक्ने दाबी गरे । 'संघीय सरकारको नेतृत्वमा रहेको जुनसुकै निकाय भए पनि स्थानीय निकायसँग सरोकार नराखी गरिने कुनै पनि काम वैध हुँदैन,' उपप्रमुख अधिकारीले भने, 'पहिला वन कार्यालयले आफ्नो अधिकार सुनिश्चित गरेर आउनुस् ।'

करिब ३ घन्टा लामो छलफलपछि चाडपर्वसम्म अतिक्रमण हटाउन कदम नचाल्ने सहमति भएको छ। जनप्रतिनिधि र वन कर्मचारीबिच चाडपर्वपछि जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा सर्वपक्षीय छलफल गरेर निर्णय लिने सहमति भएको छ। वन अधिकृत ललन राउत कुर्मीले जनप्रतिनिधिको आग्रहपछि तत्काललाई स्थगित गरिए पनि स्थानीय तह आफैँले अतिक्रमित संरचना नहटाएको खण्डमा पछि वन कार्यालयले भत्काउने बताए ।

'यो नकारात्मक सूचीमा परेको अतिक्रमित क्षेत्र हो । यहाँ घरटहरा बनाएर बसोबास वा व्यापार गर्न पाइँदैन । आज नभए भोलि हट्छ,' उनले भने, 'स्थानीय आफैँले समयमै खाली गर्दा उपयुक्त हुन्छ ।' बाराका प्रमुख जिल्ला अधिकारी खडानन्द अधिकारीले जनप्रतिनिधिहरू आफैँ पुगेर अनुरोध गरेका कारण मुठभेडको स्थिति सिर्जना नहोस् भनेर केही दिनको लागि स्थगित गरिएको बताए ।

'जनप्रतिनिधि आफैँ उभिएपछि मुठभेड नहोस् भन्नका लागि हामीले स्थानीयलाई खाली गर्न समय दिएर फर्किएका छौं । यसको मतलब घरटहरा नहटाउने भन्ने होइन,' प्रजिअ अधिकारीले भने, 'केही दिनलाई समय दिएका छौं । त्यस अवधिमा पनि खाली नभए डोजर लगेर हटाइनेछ । यसको अरु विकल्प छैन ।'

डिभिजन वन कार्यालय बाराका प्रमुख सुजितकुमार झाले अमलेखगञ्ज क्षेत्रमा यसअघि हटाइएका ३६ घरधुरी तथा ७२ वटा संरचनामध्ये २ वटा परिवारमात्रै वास्तविक सुकुमबासी भएको बताए । उनले दुधौरा पुलमुनिको बस्तीको हकमा करिब ५० घरधुरीमध्ये ६ देखि ८ घरधुरी सुकुमबासी रहेको र तिनीहरूले राज्यले व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने बताए ।

प्रमुख झाले जनप्रतिनिधिहरूले संगठित रूपमै गएर वनको काम हस्तक्षेप गर्नु गलत भएको टिप्पणी गरे । घरटहरा भत्काउन पुगेको वन कार्यालयको टोलीलाई रोक्न उपमहानगरका वडाध्यक्षहरू हिराबहादुर गुरुङ, धनबहादुर श्रेष्ठ, भोजबहादुर खत्री, दीपेन्द्र चौधरी, श्यामबाबु खाँ, हेमनारायण चौधरी, हरिदेव खरेल, सुभाष श्रेष्ठ, शेखरकाजी रुम्बा लगायत उपस्थित थिए ।

घरटहरा भत्काउन भने वन अधिकृत कुर्मी, वन अधिकृत मधुकान्त सिंहसहित डिभिजन वन कार्यालयका वन रक्षक र कर्मचारी पुगेका थिए भने इलाका प्रहरी कार्यालय सिमराका प्रहरी नायब उपरीक्षक (डीएसपी) दयाकृष्ण भट्टको नेतृत्वमा ७० जनाभन्दा बढी प्रहरी तैनाथ थिए । जनप्रतिनिधि र स्थानीयले समय माग गरेपछि सशस्त्र प्रहरीको टोलीलाई भने प्रमुख जिल्ला अधिकारीले पथलैयाबाटै फर्कन आदेश दिएका थिए ।

जसपा नेपालका नेता श्याम बिहारी यादवले छाडे पार्टी

रौतहट, १३ असोज । उपेन्द्र यादव नेतृत्वको जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालका पूर्व रौतहट जिल्ला अध्यक्ष श्याम बिहारी यादवले पार्टी परित्याग गरेका छन् । मंगलबार यादवले साधारण सदस्यसहित पार्टीमा आफूले सम्हाल्दै आएका सम्पूर्ण जिम्मेवारीबाट अलग भएको घोषणा गरेका हुन् । पार्टी नेतृत्वको कार्यशैलीप्रति असन्तुष्टि जनाउँदै उनले पछिल्लो समय पार्टीमा कार्यकर्तालाई 'दास र नोकर'को जस्तो व्यवहार गर्ने प्रवृत्ति बढ्दै गएको आरोप लगाएका छन् ।

पार्टीको नीति, नियम, विधान र सिद्धान्त विपरीत गतिविधि हुँदै गएको भन्दै आफू बाध्य भएर पार्टीबाट अलग हुने निर्णयमा पुगेको यादवले बताएका छन् । यादवले पार्टी परित्याग गरेपनि अब कसरी अघि बढ्ने भन्नेबारे भने केही खुलाएका छैनन् ।

जनकपुरको डेरीमा छड्के अनुगमन, २५ किलो मिठाई नष्ट

जनकपुरधाम, १३ असोज । मधेस प्रदेशका गृहमन्त्री फकिरा महतोको नेतृत्वमा गएको टोलीले जनकपुरधाम-१० देवीचोकस्थित राजीव डेरी फार्ममा छड्के अनुगमन गरेको छ। अनुगमनका क्रममा करिब २५ किलो मिठाई नष्ट गरिएको छ। गृहमन्त्री महतोसहितको टोली बुधबार आधा दर्जनभन्दा बढी सवारीसाधनमा डेरी फार्म पुगेको थियो। टोलीले डेरीमा बिक्री तथा उत्पादन भइरहेका दूध, दही, रसभरी, लालमोहन, छेना, पनिरलगायत खाद्य सामग्रीको अवस्थाबारे निरीक्षण गरेको थियो।

अनुगमनका क्रममा सुरक्षाकर्मीले डेरी फार्मलाई घेराउ गरी केही समय आवतजावतमा समेत रोक लगाएका थिए। ठुलो संख्यामा सुरक्षाकर्मी परिचालन गरिएकाले देवीचोक क्षेत्रमा केही समय भिडभाडसमेत भएको थियो। डेरी सञ्चालक राजीव यादवका अनुसार गृहमन्त्रीसहितको टोलीले दूध तथा मिठाईमा मिसावट हुने गरेको जनगुनासो आएको भन्दै सामग्रीहरू देखाउन आग्रह गरेको थियो। निरीक्षणका क्रममा करिब २५ किलो रसभरी र लालमोहन नष्ट गर्न लगाइएको उनले बताए।

यादवले नष्ट गरिएको मिठाईको मूल्य करिब २५ हजार रुपैयाँ बराबर रहेको दाबी गरे। उनका अनुसार आफूले उत्पादन गर्दै आएका डेरीजन्य सामग्रीमा गुणस्तर सम्बन्धी गम्भीर समस्या नभए पनि मिठाई तयार गर्ने स्थान फोहोर देखिएको भन्दै सरसफाइमा विशेष ध्यान दिन टोलीले निर्देशन दिएको थियो। "पसलमा सयौँ लिटर दूध, दही र अन्य मिठाई थिए। सबै सामग्रीमा कैफियत भेटिएको भए अन्य सामग्री पनि नष्ट गरिन्थ्यो होला। तर मिठाई तयार गर्ने भान्सानजिक रहेका दुई वटा नादमा राखिएको रसभरी र लालमोहन मात्र नष्ट गर्न लगाइयो," यादवले भने।

राजीव डेरी फार्मले दैनिक एक सय लिटरभन्दा बढी दूध बिक्री गर्दै आएको तथा दूधबाट उत्पादित दही, पनिर, मिठाईलगायत सामग्री बिक्री-वितरण गर्दै आएको सञ्चालकको भनाइ छ। बिहानदेखि बेलुकासम्म ग्राहकको चहलपहल रहने उक्त डेरीमा अनुगमन टोली पुगेपछि देवीचोक क्षेत्रमा सर्वसाधारणको समेत भीड लागेको थियो। स्थानीय दीपक लाभका अनुसार आफू उक्त बाटो हुँदै जाने क्रममा डेरीलाई सुरक्षाकर्मीले घेरिएको देखेपछि घटनाबारे बुझ्न पुगेका थिए। उनका अनुसार स्थानीयस्तरमा यस डेरीमा उत्पादित मिठाईमा मिसावट हुने गरेको गुनासो आफूले विगतमा पनि सुन्दै आएको थियो।

करिब आधा घण्टा निरीक्षण गरेपछि गृहमन्त्री महतो नेतृत्वको टोली डेरीबाट फर्किएको थियो। अनुगमनका क्रममा नष्ट गरिएको मिठाईको गुणस्तरसम्बन्धी औपचारिक परीक्षणको विवरण भने सार्वजनिक भएको छैन।

सर्वोच्चको आदेशपछि धनुषाका चार वडाध्यक्षलाई कामकाजको बाटो खुल्यो

ढल्केबर, १३ असोज। निर्वाचन आयोगले पदमुक्त गरेका धनुषाका चार वडाध्यक्षलाई यथास्थितिमा रहेर कामकाज गर्न सर्वोच्च अदालतले आदेश दिएको छ। आदेशसँगै उनीहरूलाई वडाध्यक्षको जिम्मेवारीमा रहेर काम गर्न बाटो खुलेको हो। सर्वोच्चको आदेशपछि मिथिला नगरपालिका-२ का बिहारी महतो, शहीदनगर नगरपालिका-८ का तनुकलाल कुसियैत, विदेह नगरपालिका-६ का जयराम मण्डल र कमला नगरपालिका-५ का शिवा पासवानलाई वडाध्यक्षको जिम्मेवारीमा रहेर कामकाज गर्न बाटो खुलेको छ।

सर्वोच्च अदालतले जारी गरेको आदेशमा निवेदकहरूले दल त्याग गरेको वा अन्य दलमा प्रवेश गरेको भन्ने तथ्ययुक्त तथा मनासिब आधार तत्काल नदेखिएको उल्लेख छ। अदालतले निर्वाचन आयोग, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय तथा अन्य विपक्षीलाई कानुनबमोजिम प्रतिनिधिमार्फत लिखित जवाफ पेस गर्नसमेत आदेश दिएको छ।

निर्वाचन आयोगले गत भदौ ३१ गते सूचना प्रकाशित गर्दै ती वडाध्यक्षहरूको पद रिक्त भएको जनाएको थियो। आयोगले राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ३२ (१) तथा राजनीतिक दलसम्बन्धी नियमावली, २०७४ को नियम २२ बमोजिम सम्बन्धित दलको केन्द्रीय समितिले उनीहरू अन्य दलमा प्रवेश गरेको जानकारी गराएपछि पद स्वतः रिक्त भएको निर्णय गरेको थियो।

आयोगका अनुसार तत्कालीन नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) बाट २०७९ सालको स्थानीय तह निर्वाचनमा निर्वाचित ती जनप्रतिनिधि अन्य दलमा प्रवेश गरेको भन्दै सम्बन्धित दलको केन्द्रीय समितिको निर्णयसहित आयोगमा जानकारी प्राप्त भएको थियो। सोही आधारमा आयोगले उनीहरूको पद रिक्त हुने निर्णय गर्दै सार्वजनिक सूचना जारी गरेको थियो।

महोत्तरीमा लालपुर्जाका लागि २८ हजारभन्दा बढी आवेदन

महोत्तरी, १३ असोज। भूमिहीन र अव्यवस्थित बसोवासीसमेत २८ हजार ४३५ जनाले लालपुर्जा प्राप्तिका लागि आवेदन दिएका छन्। भूमि समस्या समाधान समिति महोत्तरीले जिल्लामा प्राप्त आवेदनमध्ये २८ हजार २२७ वटा प्रणालीमा प्रविष्ट भइसकेको र २०८ वटा प्रविष्ट गर्न बाँकी रहेको जनाएको छ।

प्रणालीमा प्रविष्ट भएका आवेदनमध्ये सबैभन्दा बढी भूमिहीन परिवारका १६ हजार २३९ आवेदन छन्। तीमध्ये आठ हजार ४१८ भूमिहीन दलित र सात हजार ८२१ भूमिहीन सुकुमवासीका आवेदन छन्। त्यस्तै, अव्यवस्थित बसोवासीका ११ हजार ६९१ आवेदन प्राप्त भएका छन्। समितिले २१७ वटा आवेदन प्रणालीमा सामेल नगर्ने गरी अस्वीकृत गरेको जनाएको छ। समितिका अध्यक्ष तथा प्रमुख जिल्ला अधिकारी इन्द्रदेव यादवले जिम्मेवारी पाएसँगै कामलाई निरन्तरता दिइरहेको बताए। उनले निश्चित पद्धति र प्रक्रियाबाट काम अघि बढाउँदा केही समय लाग्ने बताए।

जिल्लामा १० नगरपालिका र पाँच गाउँपालिकासहित १५ स्थानीय तहमा १३८ वडा छन्। तीमध्ये सम्सी-४, पिपरा-१, सोनमा-५ र ६ तथा मनराशिश्वा-७ र ९ गरी छवटा वडाबाट भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुमवासी र अव्यवस्थित बसोवासीमध्ये कुनै प्रकृतिका आवेदन नपरेको समितिले जनाएको छ। भूमि समस्या समाधानका लागि हकदाबीको सातदिने सूचना ११७ वडामा प्रकाशन गरिएको छ भने ९३ वटा वडामा वडास्तरीय सहजीकरण समिति गठन भएर काम अघि बढेको छ। समितिबाट २६ वडाका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुमवासी र अव्यवस्थित बसोवासी पहिचान भइसकेको जनाइएको छ।

पालिकास्तरमा अहिलेसम्म सम्सी, सोनमा, महोत्तरी, जलेश्वर र बर्दिबासमा मात्र सहजीकरण समिति गठन भएका छन्। स्थलगत अध्ययन, जग्गाको प्रकृति, हकभोगको अवस्था यकिन, नाप-नक्सा तथा वडा र पालिकास्तरीय सहजीकरण समितिबाट निर्णय भएका आवेदनलाई जिल्ला भूमि समस्या समाधान समितिले आवश्यक अध्ययन गरी टुङ्गयाउने प्रक्रिया रहेको छ।

वर्तमान सरकार गठनपछि जिल्ला तहमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा भूमि समस्या समाधान समिति गठन गरिएको हो। समितिले आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुमवासी र अव्यवस्थित बसोवासीलाई जग्गाधनी प्रमाणपत्र (लालपुर्जा) उपलब्ध गराउने जनाएको छ।

राजमार्ग बन्द हुँदा यात्रु मर्कामा

रवीन्द्र उप्रेती

बर्दीबास, १३ असोज। बाढीपहिरोका कारण संघीय राजधानी काठमाडौँ जोड्ने प्रमुख सडक बन्द हुँदा यात्रु तथा यातायात व्यवसायी मर्कामा छन्। यातायात व्यवसायीले दैनिक लाखौँ रुपियाँ बराबरको क्षति बहोर्नु परेको बताएका छन्। सधैँ सवारीसाधनको चाप रहने बिपी राजमार्ग बाढीपहिरोका कारण अहिले सुनसान बनेको छ।

बर्दीबासस्थित जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालयका निरीक्षक बाबुराम कार्कीका अनुसार चार दिनदेखि बिपी राजमार्गमा दुईतर्फी यातायात सञ्चालन हुन सकेको छैन। राजमार्गको खुर्कोट-भकुन्डेबेँसी खण्ड सोमबार पनि बन्द छ। बिपी राजमार्गमा असोज ९ देखि नियमित आवागमन ठप्प भएको हो।

निरीक्षक कार्कीले भन्नुभयो, "अन्य राजमार्गसमेत अवरुद्ध हुँदा असोज ९ देखि मालवाहक ट्रक त गुडेकै छैनन्। आकस्मिक समस्याका दुईचार वटा साना सवारी मात्र हेटौँडा-सिस्नेरी-कुलेखानीको साँघुरो बाटो हुँदै काठमाडौँ छिरेका छन्। सवारी नचल्दा सबैलाई समस्या छ।'

बिपी राजमार्ग हुँदै सप्तरीदेखि

सर्लाहीसम्मका विभिन्न स्थानबाट काठमाडौँका लागि दैनिक करिब पाँच सय यात्रुवाहक सवारीसाधन सञ्चालन हुँदै आएका छन्। राजमार्ग बन्द भएपछि ती सबै सवारीसाधन थन्किएको यातायात व्यवसायीले बताएका छन्। बिपी यातायातका व्यवसायी सीताराम ढुङ्गेलका अनुसार बिपी राजमार्ग हुँदै काठमाडौँका लागि बर्दीबासबाट दैनिक १५० भन्दा बढी हायसलगायतका साना सवारीले सेवा दिँदै आएका छन्। उत्तिकै संख्याका सवारी काठमाडौँबाट पनि बर्दीबास झर्छन्।

उहाँका अनुसार यी सवारीले दुईतर्फी गरी दैनिक करिब तीन हजार छ सय यात्रुलाई सेवा दिँदै आएका छन्। अहिले प्रतियात्रु करिब एक हजार रुपियाँ भाडा पर्छ। यो हिसाबले बिपी राजमार्गमा यात्रुवाहक सवारी सञ्चालन नहुँदा दैनिक ३६ लाख रुपियाँ बराबरको व्यावसायिक क्षति बेहोर्नु परेको छ।

राजमार्ग बन्द हुँदा यातायात व्यवसायीलाई बैङ्कको ऋण तथा किस्ता तिर्नेदेखि चालक तथा कर्मचारीको पारिश्रमिक र परिवारको दैनिक खर्च व्यवस्थापन गर्नसमेत समस्या भएको ढुङ्गेलले बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "सवारी नै चल्न नसके यातायात व्यवसायीले बैङ्कको किस्ता कसरी तिर्ने ? चालकलाई के दिने अनि परिवार कसरी चलाउने ?"

सडकमार्ग अवरुद्ध हुँदा काठमाडौँमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी, व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवसायी तथा उपचारका लागि राजधानी जानुपर्ने बिरामी र आफन्तसमेत समस्यामा छन्। वैकल्पिक मार्ग हेटौँडा-सिस्नेरी-कुलेखानीसमेत साँघुरो र जोखिमपूर्ण भएकाले सबै प्रकारका सवारीसाधन सञ्चालन गर्न कठिनाइ भएको व्यवसायीको भनाइ छ।

अश्लील भिडियो देखाएर ब्ल्याकमेलिङ गरेको आरोपमा एक जना पक्राउ

सर्लाही, १३ असोज। सर्लाहीमा अश्लील तस्बिर तथा भिडियोको सहारामा ब्ल्याकमेलिङ गरेको आरोपमा प्रहरीले एक जनालाई पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेमा बसबरिया गाउँपालिका-३ का शिवचरण मुखिया छन्। जिल्ला प्रहरी कार्यालय सर्लाहीका अनुसार उनले चिनजान तथा नाता सम्बन्धका आधारमा एक महिलालाई विश्वासमा पारी हवाट्सएपमार्फत पटक-पटक भिडियो कल गरी अश्लील संवाद गर्ने र त्यसलाई रेकर्ड गरी ब्ल्याकमेलिङ गरेको आरोप छ।

उनले पीडितलाई धम्की दिँदै अश्लील तस्बिर तथा भिडियो सामाजिक सञ्जालमा सार्वजनिक गर्ने र आफन्तलाई पठाइदिने भन्दै ५० हजार रुपैयाँ माग गरेको जाहेरी परेको प्रहरीले जनाएको छ। मुखियालाई सर्लाही जिल्ला अदालतबाट विद्युतीय कारोबार ऐनअन्तर्गत साइबर अपराधमा सात दिन हिरासतमा राख्न अनुमति लिई थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले मंगलबार जनाएको छ।

प्रहरीले यस्ता घटनामा प्राप्त च्याट, फोन नम्बर, कल विवरण, तस्बिर, भिडियो तथा अन्य डिजिटल प्रमाण सुरक्षित राखी तत्काल प्रहरीलाई जानकारी गराउन आग्रह गरेको छ।

मार्गानुगामी राष्ट्रिय दैनिकका लागि **प्रकाशक** : राम बाबु यादव, **सम्पादक** : कमलेश कुमार यादव, **सह-सम्पादक** : सत्य नारायण चौधरी, **कानुनी सल्लाहाकार**: कृष्ण प्रसाद दंगाल **कम्प्यूटर ले-आउट** : मार्गानुगामी दैनिक **कार्यालय** : गोलबजार न.पा-६ (सिरहा) फोन नं. ०३३५४०३५६, ९८५२८३२६३४ *e-mail :* mgnd2070@gmail.com, website : www.marganugami.com, **मुद्रक** : न्यू यदुवंशी अफसेट प्रेस, लहान, (सिरहा)